

Bryssel, 13. toukokuuta 2026
(OR. en)

9116/1/26
REV 1

Toimielinten välinen asia:
2026/0068(COD)

COMPET 555
IND 326
MI 454
MAP 105
FDI 11
TRANS 299
CLIMA 254
ENV 486
ENER 239
ECOFIN 602
UD 136
POLCOM 170
CODEC 875

ILMOITUS

Lähtettäjä: Neuvoston pääsihteeristö
Vastaanottaja: Pysyvien edustajien komitea / Neuvosto

Asia: *Kilpailukykyneuvoston (sisämarkkinat, teollisuus, tutkimus ja avaruus)
28. toukokuuta 2026 pidettävän istunnon valmistelu*
Teollisuutta vauhdittava säädös: miten parhaiten helpottaa pääsyä
sisämarkkinoille eurooppalaisen tuotannon suosimisen ja
vähähiilisyysvaatimusten avulla
– *Periaatekeskustelu*

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena puheenjohtajavaltion tausta-asiakirja ”Teollisuutta vauhdittava säädös: miten parhaiten helpottaa pääsyä sisämarkkinoille eurooppalaisen tuotannon suosimisen ja vähähiilisyysvaatimusten avulla” kilpailukykyneuvostossa 28. toukokuuta 2026 käytävää keskustelua varten.

Teollisuutta vauhdittava säädös: miten parhaiten helpottaa pääsyä sisämarkkinoille eurooppalaisen tuotannon suosimisen ja vähähiilisyysvaatimusten avulla

Taustaa

EU:n valmistusteollisuuden osuus EU:n työllisyydestä oli 18,3 prosenttia (30 miljoonaa ihmistä) ja EU:n BKT:stä 14,3 prosenttia vuonna 2024, ja se tuotti myös 26,2 prosenttia EU:n kasvihuonekaasupäästöistä. Sen vuoksi sillä on keskeinen rooli taloudellisen vaurauden, strategisen riippumattomuuden ja unionin ilmastotavoitteiden saavuttamisen kannalta.

Valmistusteollisuuden taloudellisesta merkityksestä huolimatta sen osuus BKT:stä on pienentynyt viime vuosikymmeninä: 17,4 prosentista vuonna 2000 14,3 prosenttiin vuonna 2024. Ala on kohdannut haasteita, jotka johtuvat jatkuvasti korkeista energian hinnoista, maailmanlaajuisesta ylikapasiteetista, vääristyneestä kansainvälisestä kilpailusta, hiilestä irtautumisen korkeista pääoma- ja toimintakustannuksista, sääntelyesteistä sekä hitaista ja ennakoimattomista lupamenettelyistä. Kaikki nämä heikentävät alan kilpailukykyä ja kykyä irtautua hiilestä.

Tämän seurauksena esimerkiksi energiaintensiivisten teollisuudenalojen tuotantomäärät ovat vähentyneet lähes 20 prosenttia vuodesta 2019, mikä on huomattavasti enemmän kuin muilla valmistusteollisuuden aloilla, ja osa tuotantokapasiteetista on edelleen vajaakäytössä ja taloudellisesti kannattamatonta. Jos suuntauksen kääntämiseksi ei ryhdytä kiireellisiin toimiin, EU:n irtautumista hiilestä edistää teollisuuden väheneminen.

Puhtaisiin teknologioihin liittyy myös haasteita kilpailukyvyn ja toimitusketjun haavoittuvuuksien saralla. EU:n 15 tärkeimmän puhtaan teknologian osalta EU on muuhun maailmaan verrattuna vähiten kilpailukykyinen akkujen sekä aurinkomoduulien ja -kennojen valmistuksessa. EU:ssa akkujen kysyntään vastataan noin 50 prosentin tuontiosuudella ja aurinkomoduulien ja -kennojen kysyntään 94 prosentin tuontiosuudella Kiinasta.

Samanlainen kilpailuhaaste on ilmeinen myös useissa tuotantoketjun loppupään toimitusketjuissa. Esimerkiksi 30. lokakuuta 2024 käyttöön otetuista, kiinalaisia akkukäyttöisiä sähköajoneuvoja koskevista tasoitustulleista huolimatta henkilöautojen kauppataase Kiinaan nähden muuttui negatiiviseksi vuonna 2025 (1,2 miljardia euroa vuoden alkupuoliskolla). Lisäksi autosien tuonti Kiinasta kasvoi noin 4 miljardilla eurolla vuosina 2021–2025 (+ 66 %), kun taas vienti Kiinaan väheni noin 50 prosenttia. Tämä johtuu eurooppalaisten ja kiinalaisten tuotteiden 30–35 prosentin hintaerosta. Tämä suuntaus näyttää kiihtyvän. Autoteollisuuden tavarantoimittajien keskuudessa on jo ilmoitettu 76 000 työpaikan menetyksestä, ja jopa 50 prosenttia tuotannosta on vaarassa seuraavien viiden vuoden aikana.

Näiden suuntausten korjaamiseksi 4. maaliskuuta 2026 hyväksytyssä ehdotuksessa teollisuutta vauhdittavaksi säädökseksi vahvistetaan toimenpidekehys, jolla vauhditetaan teollisuutta ja hiilestä irtautumista strategisilla aloilla ja vahvistetaan samalla EU:n pitkän aikavälin häiriönsietokykyä ja vaurautta.

Teollisuutta vauhdittava säädös: tuetaan strategisia aloja suosimalla kohdennetusti eurooppalaista tuotantoa ja ottamalla käyttöön vähähiilisyttä koskevia vaatimuksia

Ehdotus koostuu **kolmesta pääpilarista**: lisätään kysyntää puhtaiden tuotteiden edelläkävijämarkkinoiden luomiseksi, hyödynnetään sisämarkkinoiden voimaa laadukkaiden ulkomaisten investointien houkuttelemiseksi ja nopeutetaan hiilestä irtautumista koskevien hankkeiden toteuttamista.

Ensimmäisen pilarin osalta teollisuutta vauhdittavassa säädöksessä luodaan puitteet vähähiilisten ja unionissa tuotettujen teollisuustuotteiden edelläkävijämarkkinoiden kehittämiseksi. Aloitteella pyritään vastaamaan vähäiseen kysyntään, joka haittaa tuotannon laajentamista ja estää investoinnit hiilestä irtautumiseen. Tämä saavutetaan hyödyntämällä sisämarkkinoiden laajuutta ja lisäämällä julkisilla toimilla (julkiset hankinnat, huutokaupat ja julkiset tukijärjestelmät) rahoitettavien tuotteiden kysyntää. Komission perustelujen mukaan ehdotetut toimenpiteet heijastavat kansainvälisiä suuntauksia ja ovat EU:n kansainvälisten velvoitteiden mukaisia. Niillä laajennetaan unionin alkuperän käsitettä tuotteisiin, jotka on valmistettu maissa, joiden kanssa EU on tehnyt sopimuksen vapaakauppa-alueen tai tulliliiton perustamisesta. Pääsy julkisiin hankintamenettelyihin myönnetään ainoastaan sellaisista maista tuleville tarjoajille, joilla on taattu mahdollisuus osallistua.

Ehdotuksella otetaan käyttöön vähähiilisyttä ja/tai unionin alkuperää koskevia vaatimuksia valikoiduille tuotteille strategisilla aloilla, joihin lukeutuvat

- rakennus- ja autoteollisuudessa käytettävät teräs, sementti (betoni ja laasti) ja alumiini;
- sähkö-, hybridi- ja polttokennoajoneuvot ja niiden keskeiset komponentit;
- eräät nettonollateknologiat.

Nämä horisontaaliset vaatimukset kytkevät teollisuutta vauhdittavan säädöksen muihin vireillä oleviin lainsäädäntöehdotuksiin, joissa tällaisia käsitteitä käytetään, kuten henkilö- ja pakettiautojen hiilidioksidipäästönormien tarkistamista koskevaan ehdotukseen ja puhtaita yritysajoneuvoja koskevaan ehdotukseen. Niitä sovellettaisiin kaikissa julkisissa hankintamenettelyissä, huutokaupoissa ja julkisissa tukijärjestelmissä. Jotta teollisuutta vauhdittavan säädöksen soveltamisalaan kuuluviin hankintamenettelyihin osallistuville talouden toimijoille ei aiheutuisi kohtuutonta hallinnollista rasitetta, vaatimustenmukaisuus on määrää todentaa oman ilmoituksen järjestelmällä. Tällä lähestymistavalla varmistetaan yhdenmukaisuus nykyisten julkisia hankintoja koskevien kehysten kanssa ja rajoitetaan valvonta toimijoihin, joiden kanssa on tehty sopimus.

Puhtaiden teknologioiden osalta unionin alkuperää koskevat vaatimukset otettaisiin käyttöön muuttamalla nettonollateollisuussäädöstä¹, millä varmistettaisiin niiden täysimääräinen sisällyttäminen kyseiseen kehukseen. Käytännössä nykyiset ohjeet, kuten säädöksen 28 artiklan täytäntöönpanoa koskevat ohjeet², sekä täytäntöönpanosta saadut kokemukset, myös alkuperäsääntöjen soveltamisesta, tukisivat näiden vaatimusten tehokasta täytäntöönpanoa.

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2024/1735, annettu 13 päivänä kesäkuuta 2024, Euroopan nettonollateknologiatuotteiden valmistusekosysteemiä vahvistavasta toimenpidekehuksesta ja asetuksen (EU) 2018/1724 muuttamisesta.

² Komission tiedonanto Euroopan nettonollateknologiatuotteiden valmistusekosysteemiä vahvistavasta toimenpidekehuksesta ja asetuksen (EU) 2018/1724 muuttamisesta annetun asetuksen (EU) 2024/1735 28 artiklan täytäntöönpanoa koskevista ohjeista.

Tällä kehyksellä pyritään luomaan ennakoitavia kysyntäsignaaleja vähähiilisille teollisuustuotteille ja samalla vahvistamaan EU:n valmistuskapasiteettia ja strategisia arvoketjuja Draghin raportin³ suositusten mukaisesti.

Lähestymistapa on kohdennettu strategisille aloille, joilla hiilestä irtautumisen kustannukset ovat korkeat ja joilla – ilman teollisuutta vauhdittavassa säädöksessä ehdotettuja toimia – tuotantoketjun loppupäähän kohdistuvat hintavaikutukset olisivat merkittäviä, mikä lisäisi markkinoiden toimintapuutteiden riskiä. Se sisältyy myös yksinkertaistamisohjelmaan, ja sillä virtaviivaistetaan nykyisiä sääntöjä ja menettelyjä aina kun se on mahdollista ja kehitetään niitä tarvittaessa.

Toisen pilarin osalta ehdotuksessa vahvistetaan selkeät edellytykset yli 100 miljoonan euron ulkomaisille investoinneille kehittyvillä aloilla (akut, sähköajoneuvot, aurinkosähkö ja kriittiset raaka-aineet) sen varmistamiseksi, että nämä investoinnit tuottavat konkreettista lisäarvoa muun muassa luomalla laadukkaita paikallisia työpaikkoja, edistämällä innovointia ja vahvistamalla integroitumista eurooppalaisiin arvoketjuihin. Samalla sillä pyritään varmistamaan asianmukainen tasapaino aloitteen eri pilarien välillä, jotta voidaan säilyttää unionin houkuttelevuus strategisten investointien kannalta ja samalla vähentää riskiä investointien uudelleensuuntautumisesta kumppanimaihin, joilla on etuuskohteluun perustuva pääsy sisämarkkinoille.

Kolmanteen pilariin kuuluvalla ehdotuksella yksinkertaistetaan ja digitalisoidaan valmistushankkeiden lupamenettelyä ”yksi hanke, yksi digitaalinen menettely” -lähestymistavan avulla. Sillä myös nopeutetaan energiaintensiivisten hiilestä irtautumista koskevien hankkeiden lupakehystä ja tuetaan teollisuusklustereiden kehittämistä nimeämällä erityisiä teollisuuden nopean kehittämisen alueita kussakin jäsenvaltiossa.

³ Draghi, M. (2024). [The future of European competitiveness – In-depth analysis and recommendations \(Part B\)](#).

Kysymyksiä keskustelua varten

- Ovatko ehdotetun kehyksen toimenpiteet mielestänne riittäviä teollisuuden vauhdittamiseen ja hiilestä irtautumisen edistämiseen EU:n strategisilla aloilla, ja tarjoavatko toimet samalla riittävän vahvoja kysyntäsignaaleja ja riittävästi investointivarmuutta EU:n strategisten teollisuudenalojen kilpailukyvyn palauttamiseksi?
 - Katsotteko, että ehdotetulla eurooppalaisen tuotannon kohdennetulla suosimisella ja vähähiilisyysvaatimuksilla voidaan tehokkaasti tukea strategisia aloja valmistuskapasiteetin säilyttämisessä ja laajentamisessa EU:ssa siten, että hallinnollinen lisärasite on mahdollisimman pieni?
-